

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

Össz.pontszám:

61 p	
------	--

Név:

Iskola neve:

1. Helyesírási totó

Válaszd ki a két szó közül, melyik a helyes! Ha az első, írd a négyzetbe az 1-es számot, ha a második, írd a 2-t. Ha mindkettő helyes, akkor az x-et!

	1.	2.	Tipp
1.	higgy	higyj	
2.	gyanusít	gyanúsít	
3.	Móricz-os	móriczos	
4.	videóklip	videoklip	
5.	on-line	online	
6.	mulat	múlat	
7.	ésszerű	észszerű	
8.	tenyérbe mászó	tenyérbemászó	
9.	spray	spré	
10.	Ivettel	Ivett-tel	
11.	történelemóra	történelem óra	
12.	február	Február	
13.	elől	elől	
+1	kulturális	kultúrális	

14p	
-----	--

2. Összeadás

Ha az első két szó szinonimáját egymás mellé írod, akkor megkapod a harmadik meghatározás szinonimáját.

Pl.: nem valódi + veszedelem = alkotó $\Rightarrow$ mű + vész = művész

szomorúság	+	lakoma	=	lakberendezési tárgy

kettő egy egész	+	indulatszó	=	vánkos

óv	+	energiaforrás	=	oltalom

6p	
----	--

3. Jeles napok

Olvasd el a jeles napokról szóló szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Sok jeles napot ismerünk, mindannyian tudjuk, hogy januárban van vízkereszt, március 8-a nőnap, május első vasárnapja mindig anyák napja és így tovább. Na, de ki gondolta volna, hogy például a szerelmi vallomásnak is van saját napja, sőt a lustáknak is? Összegyűjtöttünk néhányat az igazán meglepő és különleges világnapok közül.

A hóemberek napjáról már lekéstünk, januárban ünnepeltük őket, de az év első felében sok különleges csoportról emlékezhetünk meg a rejtvényfejtőktől az amatőr rádiózást kedvelőkig, és olyan rendhagyó napokra is készülhetünk, amikor a gofrit, a Star Warst és az unikornisokat ünnepeljük. A második félévben a környezetünkre is figyelő, mégis külön napokra készülhetünk, például a tiszta hegyek, a cápatudatosság vagy a mókusok megbecsülésének a napja.

A világnapok között a különböző „szakmák” ünnepét is megtalálhatjuk. Saját napja van a parkettacsiszolóknak, a kalózoknak, a bábosoknak, a rendszergazdáknak. A könyvtárosok nem akárhogy képviseltetik magukat: március elsején tartják az „ölelj meg egy könyvtárost” napot. Vajon a könyvtárosok találták ki vagy az olvasók?

Ha igazán különleges napokról szeretnénk olvasni, akkor ne feledkezzünk meg januárban a „lépj a pocsolyába”, júliusban a „vidd el a szobanövényeidet sétálni” és decemberben a „hagyd ki az L-et” napról.

Bolondos elnevezésekben nincs hiány, azonban olykor a vicces név mögött komoly tartalom rejlik.

Február 11-én a „Ne sírj a kiömlött tej miatt” nap pozitív hozzáállásra ösztönöz, még akkor is, ha a dolgok nem úgy alakulnak, ahogy szeretnénk. Nézzük a dolgok napos oldalát, és ezt az érzést vigyük magunkkal az év további részébe is!

A „felemás cipők napja” május 3. Ezt a mókás napot Dr. Arlene Kaiser hozta létre, hogy ünnepelje az emberi sokszínűséget.

Április 16.: menj pizsamában dolgozni. Ez a nap nyúlik vissza a legkorábbra. 1955 óta az USA-ban április 15. az adófizetés napja, így másnap egy pihenőnapot adtak az embereknek.

A „szőrlabda-tudatosság” napja április utolsó pénteke: a szőrgolyók kialakulása gyakori macskabetegség, amit a szőr lenyelése okoz. A világnapot egy állatorvos indította el, hogy felhívja a figyelmet erre a problémára.

Végül egy nap, ami nem szorul magyarázatra: „mindent márts csokiba”-nap (12.16.) alighanem a legnagyobb népszerűségnek örvendene, ha tudnánk róla – függetlenül attól, hogy az eredetét teljes homály fedi.

Forrás: poloskeiszorp.hu ; sihuu.com ; unciklopedia.org írása alapján

4. Állítsd időrendi sorrendbe a következő jeles napokat. A naptárban legelől szereplővel kezd!

	a tiszta hegyek napja
	anyák napja
	szőrlabda-tudatosság napja
	ölelj meg egy könyvtárost-nap
	nőnap
	lépj a pocsolyába-nap

5. Igaz – Hamis

Az anyák napja minden esetben megelőzi a „felemás cipők” napját. _____

A „vidd el a szobanövényeidet sétálni” nap minden évben a rejtvényfejtők napját követi. _____

Az USA-ban az adófizetés napján nem kell dolgozni. _____

3p

6. Számos időpont szerepelt a fenti szövegben. Hogyan kell pontosan írni a dátumokat? Írd az üres oszlopba a megfelelő jelet (1, 2, X)!

1: az első oszlop megoldása jó, 2: a második oszlop megoldása jó, x: mindkét megoldás jó

2026.február 1-én	2026. február 1-jén	
2025 és 2026 között	2025 és 2026. között	
2026. február 2-án	2026. február 2.-án	
2026. februárjában	2026 februárjában	
2026. február 2-áig	2026. február 2-ig	

5p

7. Húzd alá azt a kifejezést, ami a megadott szónak az ellentéte lehet. Egy sorban több kifejezés is aláhúzható.

jeles	a) hétköznapi	b) elégtelen	c) apró
pozitív	a) stresszes	b) mintaszerű	c) tétova
amatőr	a) professzionális	b) laikus	c) szakértő

3p

8. Alakítsd át a szövegben szereplő igealakokat a meghatározásoknak megfelelően!

<i>gondolta volna</i>	T/3., feltételes mód, jelen idő, általános ragozás	
<i>összegyűjtöttünk</i>	T/2., felszólító mód, jelen idő, határozott ragozás	
<i>találták ki</i>	T/1., kijelentő mód, jövő idő, határozott ragozás	
<i>megtalálhatjuk</i>	E/1., felszólító mód, jelen idő, általános ragozás	
<i>ölelj meg</i>	E/2., kijelentő mód, múlt idő, határozott ragozás	
<i>fedí</i>	E/3., feltételes mód, múlt idő, általános ragozás	

12p

9. Gondoltam egy szóra... A kérdésekre adott válaszok alapján válaszd ki a megadott kifejezések közül, melyik szóra gondoltam!

vízkereszt, hóemberek, rendhagyó, könyvtárosok, képviseltetik, ünnepét, sokszínűséget

- a) Összetett szó? – Igen
Vegyes hangrendű? – Igen
Többes számban van? – Nem
A keresett szó:

- b) Ragos szó? – Igen
Mély hangrendű – nem
Főnév? – nem
A keresett szó:

- c) Egyszerű szó? – Nem
Főnév? – Igen
Három szótagból áll? – Nem
Másképp ejtjük, mint ahogyan írjuk? – Igen
A keresett szó:

6p

10. Írd be a táblázatba a következő mondatokból az alanyt és az állítmányt, majd válaszolj a kérdésekre!

Bolondos elnevezésekben nincs hiány.

állítmány	alany

1955 óta az USA-ban április 15. az adófizetés napja.

állítmány	alany

A hóemberek napjáról már lekéstünk.

állítmány	alany

6p

